

**Digitaal informatieboekje middenbouw
OJBS De Keg Venray**

***Ik
in de middenbouw!***

Schooljaar 2018 - 2019

Inleiding

Met dit boekje willen wij u wegwijs maken in de middenbouw. De belangrijkste zaken komen aan bod. Veel informatie over onze manier van werken staat ook in de schoolgids. Tijdens de stamgroepavond kan uw kind u het een en ander vertellen en laten zien.

Op onze school zijn ouders en team partners in de opvoeding van de kinderen. We hopen dat de informatie in dit boekje hieraan bijdraagt. Voor verdere vragen kunt u altijd bij de eigen stamgroepleider terecht.

Algemeen

Wij werken op school met stamgroepen. In de middenbouw zitten in een stamgroep kinderen van groep 3, 4 en 5 bij en door elkaar in tafelgroepen.

We hebben drie middenbouwgroepen, die respectievelijk onder leiding staan van; May Rood-Scheers, Inge Brandts/Brigitte Breedveld, Leanne Oudenhoven/Antionette Nelissen. Binnen de middenbouw hebben we op 4 dagen ondersteuning van Jill Janssen, ter vervanging van Olga Nijssen. Naast specifieke taken, is Jill ook dagdelen gekoppeld aan een vaste stamgroep.

Bij de 3^e jaars is veel aandacht voor het beginnende lezen, schrijven en rekenen. We werken met de aanvankelijk leesmethode; Lijn 3. Het hakken en plakken in de onderbouw, voorwaarde, wordt vervangen door zingend lezen. De kinderen werken meer en meer aan een gerichte en geconcentreerde werkhouding.

Bij de 4^e en 5^e jaars wordt dit verder uitgebouwd en gaan de kinderen steeds meer wennen aan zelfstandig werken. Naast de instructies op alle leergebieden, wordt het werk meer en meer zelfstandig uitgevoerd binnen het stilwerk- en blokkur.

De 4^e en 5^e jaars kinderen verwerken hun taal- spelling- woordenschat- en rekenaanbod op tablets. De kinderen werken naast het reguliere aanbod, aan eigen (vak)specifieke doelen. Het aanbod op de tablet is afgestemd op het niveau van het kind.

Het doelenwerk zetten we op verschillende manieren in. Als extra instructie moment en oefening voor de kinderen waar nodig. Kinderen kunnen zelf aan hun doelen werken waar ze zich in willen uitdagen, verder ontwikkelen of anderszins. Daarnaast kunnen de doelen heel kindspecifiek worden ingezet. De tablet is adaptief dat wil zeggen dat hij zich steeds aanpast aan de ontwikkeling van het kind.

Rekenen en taal wordt aangeboden in zogenaamde cursussen en is veelal op leerjaarniveau. Zoveel mogelijk wordt aangesloten op het niveau van het kind.

Gesprek

De kinderen nemen vaak plaats in een kring. Daarin kunnen ze optimaal met elkaar in gesprek gaan. Iedereen kan elkaar goed zien, er is oogcontact mogelijk en er is een open houding naar elkaar toe.

Er wordt in een kringgesprek veel aandacht besteed aan gesprekstechnieken.

We hebben o.a. de volgende kringgesprekken:

Vertelkring

In deze kring vertellen de kinderen wat hen bezig houdt.

Spreekbeurtkring

Een kind uit de stamgroep bereidt thuis een onderwerp voor en presenteert dit aan de groep.

Hierbij mogen de ouders aanwezig zijn.

Voor eventuele vragen over de voorbereiding kunt u terecht bij de stamgroepenleider.

Leeskring

Een kind uit de stamgroep leest thuis een boek en presenteert dit aan de groep.

Hierbij mogen de ouders aanwezig zijn.

Voor eventuele vragen over de voorbereiding kunt u terecht bij de stamgroepenleider.

Nieuwskring

In deze kring wordt het nieuws (aansluitend op de belevingswereld van het kind) besproken.

Hierbij maken we veel gebruik van 'de dag vandaag'.

Verjaardagskring

In deze kring wordt de verjaardag van het kind gevierd, dat daarna een traktatie van school van school mag uitdelen. (Zie hiervoor ook de schoolgids)

De ouders en broertjes/zusjes mogen hier ook bij aanwezig zijn.

Dit wordt altijd vooraf afgesproken met de stamgroepenleider.

Projectkring

Als er aan een project gewerkt is, worden in deze kring diverse onderdelen daarvan besproken en getoond.

Discussiekring

Na aanleiding van maatschappelijke thema's leren kinderen hun eigen mening te vormen (burgerschapsvorming).

Spel

Spelen is een belangrijke vorm van leren. Er wordt op alle momenten van de dag wel gespeeld. Spelenderwijs wordt veel geleerd op allerlei (vak)gebieden, maar ook vaardigheden als samenspelen, overleggen, delen en incasseren, winnen en verliezen, komen aan bod.

Enkele keren per jaar worden er spellenmiddagen georganiseerd, waarbij verschillende stamgroepen worden gemixt.

In de pauze spelen de kinderen buiten met elkaar. Hiervoor heeft elke groep een kist met spelmaterialen.

Samenspelen vraagt nogal veel van het inlevingsvermogen: rekening houden met elkaar, leren omgaan met emoties, enz. Goed voor Mekaar speelt hierbij ook een belangrijke rol. In de middenbouw besteden wij hier veel aandacht aan en we maken ook speelafspraken voor in de pauzes.

Werk

Het werken is natuurlijk een belangrijk onderdeel op school. Er moet veel geleerd worden. We werken samen, er wordt veel gevraagd, uitgelegd, geprobeerd, geoefend, verbeterd, enz. De stamgroepleider begeleidt de kinderen daarbij en zorgt ervoor dat de kinderen zich veilig en zeker gaan voelen om ook zelfstandig (in stilwerk- en blokuur) aan het werk te kunnen. Tijdens het **stilwerk** is het kind vooral gericht op het zelfstandig werken aan zijn/haar eigen werk, veelal vanuit de cursussen (rekenen, taal, spelling, woordenschat, schrijven). Tijdens het **blokuur** staat het bevorderen van een goede werkhouding meer centraal.

Dat wil zeggen:

- leren onder eigen verantwoordelijkheid
- zelfstandigheid en vooral ook samenwerken.

Concreet betekent dit, dat de kinderen tot en met jaargroep 8 steeds beter:

- kunnen kiezen wat je wilt doen en in welke volgorde;
- werk kunnen structureren, volgorde bepalen, iets afmaken;
- bepalen hoe lang aan iets gewerkt wordt;
- overzicht krijgen over de ruimte: geschikte plaatsen om bepaalde activiteiten te doen;
- leren verantwoordelijk te zijn voor het eigen werk en het leef- en werkklimaat in de groep;
- kunnen samenwerken;
- zelf problemen willen oplossen;
- leren uitstellen van vragen om hulp;
- anderen kunnen helpen en zelf hulp ontvangen;
- zelfstandig omgaan met hulpmiddelen en bronnen.

Het werk dat een kind zelfstandig moet maken, wordt afgestemd op de behoefte en de mogelijkheden van het kind. Dat is dus niet voor iedereen hetzelfde.

Sommige kinderen moeten in de eerste weken in de middenbouw nog erg wennen aan de manier van werken. We bespreken dat natuurlijk ook met ze. Als u thuis merkt dat uw kind hier moeite mee heeft, dan horen we dat heel graag van u. We willen niet dat we deze signalen missen.

We werken ook met verschillende projectvormen:

Schoolproject.

De hele school werkt aan hetzelfde onderwerp.

Middenbouwproject.

De hele middenbouw werkt aan hetzelfde onderwerp.

Stamgroepsproject.

Iedere stamgroep werkt aan een zelf gekozen onderwerp.

Eigen project.

Werken aan een zelf gekozen onderwerp in bijvoorbeeld een projectschrift.

Viering

In de schoolgids wordt uitgebreid stilgestaan bij de vieringen op onze school.

We lichten deze kort toe:

Weekopening.

Met de hele school openen we meestal de week met een weekopening. Deze wordt verzorgd door de kinderen zelf.

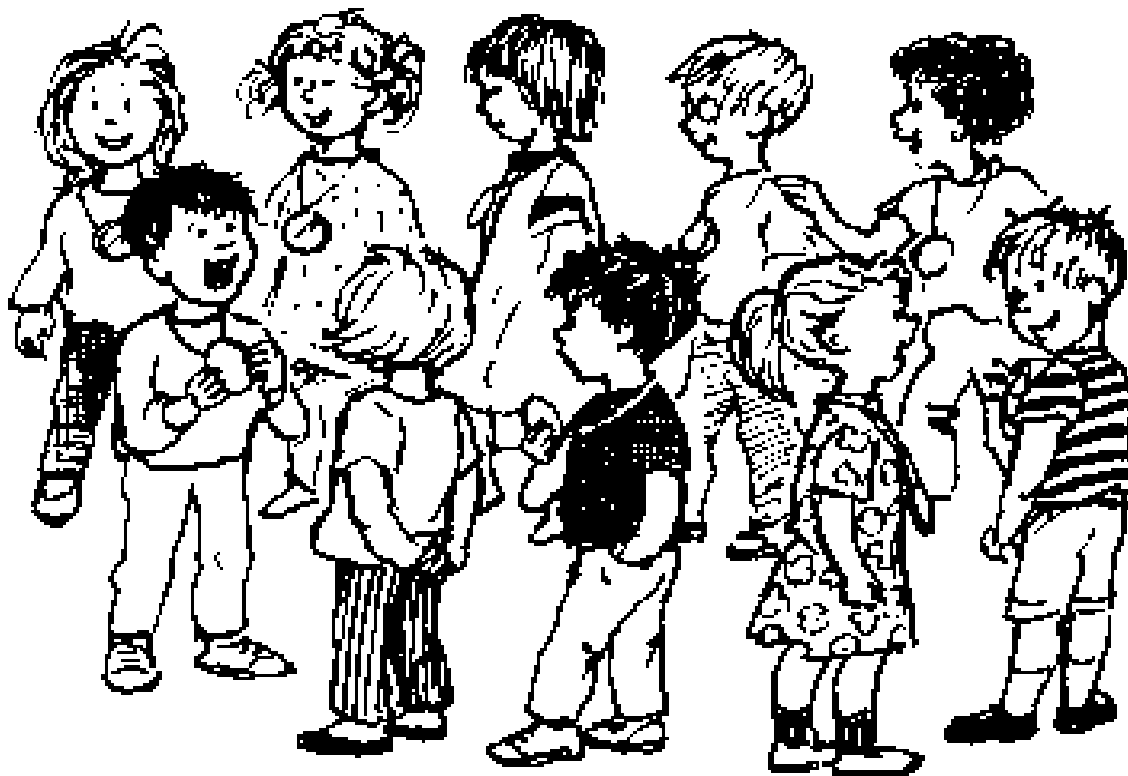
Schoolvieringen.

Deze vinden ongeveer negen keer per jaar plaats. Elke stamgroep heeft een aantal keren per jaar een bijdrage in een schoolviering. Dan zijn ouders/verzorgers van die stamgroepen van harte welkom.

Er zijn ook schoolvieringen (bijv. start schooljaar, sinterklaas, enz.) waarbij het betreffende thema centraal staat en alleen de kinderen bij aanwezig zijn.

Weekafsluiting in de stamgroep.

Met de stamgroep wordt de week samen afgesloten. Dit kan in allerlei vormen: voordrachten, muziek, spel, drama, enz.

Belangrijke ditjes en datjes

Nederlands

In de school en op het schoolplein praten we allemaal Nederlands. Dit is de taal die we zoveel mogelijk, allemaal verstaan, die we onze kinderen leren en die de kinderen zich steeds meer eigen maken. Door zoveel mogelijk Nederlands te spreken zal dat helpen elkaar zo goed mogelijk te verstaan en verder te helpen. We vragen dat ook van u als ouder.

Groepslezen.

Een belangrijke oefenvorm is het technisch lezen in niveaugroepjes. Twee keer in de week is er groepslezen.

Het is belangrijk dat de groepjes worden begeleid. Leeshulp door ouders is daarom zeer wenselijk! Heeft u zin en tijd om mee te helpen, lever dan het ingevulde strookje in bij de stamgroepleider (zie bijlage). Uiteraard kunt u daar ook terecht voor informatie voordat u besluit.

Creamiddagen

De kinderen werken in groepjes aan diverse handvaardigheids-, techniek- en/of tekenopdrachten. Er worden verschillende technieken aangeboden waaruit de kinderen kunnen kiezen.

Het is belangrijk dat de groepjes worden begeleid en aangestuurd. Zonder hulp kunnen wij de creamiddagen helaas niet realiseren. De data van de creamiddagen zijn al voor het hele schooljaar bekend. Hebt u zin en tijd om mee te helpen, lever dan het ingevulde strookje in bij de stamgroepleider (zie bijlage). Uiteraard kunt u daar ook terecht voor informatie voordat u besluit. Voor verdere vragen hieromtrent kunt u ook terecht bij de stamgroepleider.

Stamgroepouders.

Elke stamgroep heeft één of twee stamgroepouders. De stamgroepouder helpt mee met het organiseren van bepaalde activiteiten van de stamgroep. Hij of zij kan ook als aanspreekpunt fungeren.

Naam op de spullen.

Wilt u zoveel mogelijk de naam van uw kind op spullen zetten? (bekers, lunchtrommels, jassen en meegebrachte projectspullen)

Nakijkprotocol.

Wij werken in de middenbouw met een nakijkprotocol.

Dit houdt in dat het werk van de kinderen op verschillende manieren kan worden nagekeken:

- volledig door de stamgroepleider;
- steekproefsgewijs door de stamgroepleider;
- voor "gezien" getekend wordt door de stamgroepleider;
- nabesproken wordt met het kind of een groep;
- door het kind zelf wordt nagekeken;
- nagekeken wordt door de tablet.

Noodnummers.

In elke stamgroep is een actuele lijst aanwezig met extra telefoonnummers, zodat wij u in noodgevallen altijd kunnen bereiken. Geef deze a.u.b. zo spoedig mogelijk door aan de stamgroepleider.

Wilt u ook steeds tijdig doorgeven (liefst op papier) wanneer uw kind naar de **BSO** gaat?

Schoolreisje en excursie.

We gaan 1 keer per jaar met de bus op schoolreisje. De kosten van het schoolreisje proberen we zo laag mogelijk te houden. De bijdrage van ouders wordt grotendeels bepaald door de onkosten van de bussen. Dit schooljaar hebben we ook onze 3-jaarlijkse grote excursie. Hier zijn geen extra kosten mee gemoeid voor ouders.

Eten en drinken.

De kinderen brengen voor twee keer eten en drinken mee naar school:

- voor het ochtendtussendoortje (schoolgruiten; iets lekkers van groenten en/of fruit)
- voor de lunch (een boterham en eventueel ook gruiten erbij).

In de lunchtrommels zien we 't liefst gezonde boterhammen. Koek, liga's en snoep horen daar niet bij. Zie onze schoolgids voor een uitgebreide toelichting.

Het is niet de bedoeling dat kinderen snoep mee naar school brengen. Niet als tussendoortje en ook niet tijdens of na de lunch.

Verjaardag.

Als uw kind jarig is wordt dat natuurlijk op school ook gevierd. Ouders/verzorgers, broertjes en zusjes mogen hierbij aanwezig zijn. Het tijdstip wordt wel altijd in overleg afgesproken. Meestal is dit om half 9 's ochtends.

Het jarige kind mag de groep trakteren. We hebben op school een verjaardagstrommel. U hoeft als ouder niet voor de traktatie te zorgen. De OR heeft kleine snoepjes gekocht. Deze mogen door het jarige kind in de stamgroep uitgedeeld worden. (zie verder schoolgids)

In de pauze mag het jarige kind samen met een ander kind met een verjaardagskaart langs alle andere stamgroepleiders. Zij feliciteren de jarige en schrijven hun naam op de kaart.

Stamgroepsavond.

Op **donderdag 13 september** staat onze jaarlijkse stamgroepsavond gepland van 18.00u tot 19.00u. Wij verwachten die avond alle kinderen met hun ouder(s)/verzorger(s) om 18.00u in de gemeenschapsruimte. Samen met uw kind(eren) willen we u een idee geven van de gang van zaken in de middenbouw. Aansluitend laten de kinderen u van alles zien en ervaren in de eigen stamgroep. De avond sluiten we af rond 19.00u. Deze avond is niet voor broertjes, zusjes, opa's en oma's.

Gymnastiek.

Op woensdag en donderdag hebben de kinderen gymmen. Het dragen van gymschoenen en het meenemen van een handdoek is verplicht. Verder hebben de kinderen makkelijk zittende gymkleden aan. Het is verstandig om sieraden en andere kostbaarheden thuis te laten. Het is niet de bedoeling dat ouders mee de kleedkamer in gaan!

Tablets

De kinderen weten dat de tablets voor gezamenlijk gebruik zijn en er zorgvuldig mee moet worden omgaan. Toch kan het gebeuren dat een kind een tablet beschadigt of per ongeluk laat vallen. Dit valt buiten de schoolverzekering en betekent dat u als ouder dan wordt benaderd met de vraag de beschadiging op te geven bij de eigen aansprakelijkheidsverzekering.

Aanbod voor de 3^e jaars.

Dagtaak/weektaak.

De kinderen starten met een dagtaak. Per dag wordt het werk aangeboden.

Langzamerhand wordt het werk uitgebreid tot een weektaak. Het kind leert stapsgewijs hoe het hiermee om moet gaan. Waar nodig is de weektaak aangepast aan de (on)mogelijkheden van het kind.

Aanvankelijk lezen (leren lezen).

We werken met de aanvankelijk leesmethode Lijn 3.

Kinderen die zelfstandig en leesvaardig genoeg zijn, gaan werken met Lijn 3 met 3 sterren. De kinderen kunnen met deze boekjes op eigen niveau en tempo aan de slag. De stamgroepleider houdt het proces in de gaten.

Kinderen die nog meer begeleiding nodig hebben, gaan werken met Lijn 3 met 1 of 2 sterren. Zij zullen meer instructie krijgen van de stamgroepleider.

Wisseling van sterniveau is goed mogelijk. Dit hangt af van de ontwikkeling van uw kind.

Taal/spelling/woordenschat.

Spelling wordt vanaf de start van het schooljaar, naast het leesaanbod, gelijk aangeboden. Rond Kerstmis beheersen de kinderen de basisvaardigheden en kunnen korte woordjes schrijven. Het begrijpen van de woorden/taal krijgt de hele dag door aandacht.

Het woordenschat aanbod binnen lijn 3, wordt aan de hele stamgroep aangeboden!

Begrijpend lezen.

Waar mogelijk worden ook de 3^e jaars, m.n. tijdens projecten en groepsactiviteiten, zoveel mogelijk meegenomen in het traject van het Hardop Denkend Lezen. Daarnaast oefenen we de vaardigheden van het Hardop Denkend Lezen vrijwel dagelijks bij 'de dag vandaag'.

Schrijven.

De kinderen krijgen de schrijffletters vanuit de methode Klinkers aangeboden. Het aanbieden van de schrijffletters verloopt parallel met de leesletters.

Rekenen.

De kinderen werken met de rekenmethode; 'de wereld in getallen'. Na het basisaanbod en de verwerking ervan, kunnen de kinderen op hun eigen niveau verder met specifieke rekentaken. Ze krijgen als 3^e jaars het volgende aangeboden:

- schrijven van de cijfers;
- erbij/eraf tot en met 20;
- getalherkenning;
- begrippen hoog/laag, meer/minder, enz.;
- tekens erbij/eraf (+ en -);
- splitsen;
- beginselen van praktische vaardigheden m.b.t. ruimtelijke oriëntatie, meten/tijd/geld;
- klok: hele en halve uren.

Aanbod voor de 4^e jaars.

Weektaak.

De weektaak is verder uitgebreid. De bedoeling is dat de weektaak aan het eind van de week af is. Waar nodig is de weektaak aangepast aan de (on)mogelijkheden van het kind.

Taal/spelling/woordenschat.

Wij werken met de methode Taalactief. In deze methode wordt rekening gehouden met diverse taal- en spellingniveaus van kinderen. Het begripsmatig aspect van taal krijgt de hele dag door aandacht. Daarnaast komt dit regelmatig expliciet aan bod. De verwerking maken de kinderen op hun tablet. Waarna vervolgens ze kunnen werken aan hun eigen leerdoelen op deze leergebieden.

Begrijpend lezen.

Naast het technisch lezen krijgen de kinderen nu ook begrijpend lezen. In eerste instantie zullen de kinderen samen met de stamgroepleider de lessen verwerken. Naarmate het jaar vordert, wordt er steeds meer zelfstandigheid verwacht van de kinderen. Er is veel aandacht voor de leesstrategieën en het Hardop Denkend Lezen. Daarnaast oefenen we de vaardigheden van het Hardop Denkend lezen vrijwel dagelijks bij 'de dag vandaag'.

Schrijven.

De kinderen leren vooral het schrijven van de hoofdletters. We werken met de schrijfmethode 'klinkers'. Deze methode geeft expliciet aandacht aan de schrijfhouding en het bekijken van de aangeboden hoofdletters, symbolen en vaardigheden.

Rekenen.

De kinderen werken met de rekenmethode: 'de wereld in getallen'. Na het basisaanbod en de verwerking ervan op de tablet, kunnen de kinderen op hun eigen niveau verder met specifieke rekendoelen. Dit in combinatie met het aanbod van snappet (aanbod tablet).

De kinderen krijgen als 4^e jaars het volgende aangeboden:

- automatiseren tot en met 20;
- erbij/eraf tot en met 100;
- tafels 1 t/m 5 en 10;
- verdieping van praktische vaardigheden m.b.t. ruimtelijke oriëntatie, meten/tijd/geld;
- contextopdrachten (verhaaltjessommen);
- klok: kwartieren.

Aanbod voor de 5^e jaars.

Weektaak.

De weektaak vergt een steeds zelfstandigere werkhouding van het kind.
Waar nodig is de weektaak aangepast aan de (on)mogelijkheden van het kind.

Taal/spelling/woordenschat.

Wij werken met de methode Taalactief. In deze methode wordt rekening gehouden met diverse taal- en spellingniveaus van kinderen. Het begripsmatig aspect van taal krijgt de hele dag door aandacht. Daarnaast komt dit regelmatig expliciet aan bod. De verwerking maken de kinderen op hun tablet. Waarna vervolgens ze kunnen werken aan hun eigen leerdoelen op deze leergebieden.

Begrijpend lezen.

De aanpak volgens het Hardop Denkend Lezen heeft hierin een centrale plaats met als doel dat de kinderen zich deze attitude eigen hebben gemaakt. De kinderen verwerken het geleerde ook schriftelijk. Daarnaast oefenen we de vaardigheden van het Hardop Denkend lezen vrijwel dagelijks bij 'de dag vandaag'.

Schrijven.

De kinderen leren dit jaar het schrijven te verfijnen. We werken met de schrijfmethode 'klinkers'. Ook zal er toegewerkt worden naar het schrijven zonder hulplijntjes.

Rekenen.

De kinderen werken met de rekenmethode: 'de wereld in getallen'. Na het basisaanbod en de verwerking ervan op de tablet, kunnen de kinderen op hun eigen niveau verder met specifieke rekendoelen. Dit in combinatie met het aanbod van snappet (aanbod tablet).

De kinderen krijgen als 5^e jaars het volgende aangeboden:

- erbij/eraf tot en met 1000;
- tafels 1 t/ 10, automatiseren;
- deeltafels;
- verdieping van praktische vaardigheden m.b.t. ruimtelijke oriëntatie, meten/tijd/geld;
- contextopdrachten (verhaaltjessommen);
- klok: analoog en digitaal.

Vorbereiden op de bovenbouw.

Voor de kinderen van groep 5 komt er ook nog aan aantal specifieke dingen aan bod. U kunt hierbij denken aan het leren werken met een register, de beginselen van het kaartlezen, provincies van Nederland, enz.

Afsluiter

Over het toetsen bij lezen.

Om een goed en compleet beeld te krijgen van de (aanvankelijk) technische leesontwikkeling van uw kind, gebruiken we op onze school de DMT-toets (alleen losse woorden lezen op tempo). Om een goede analyse te kunnen maken van de leesontwikkeling van uw kind, is dat voor de inspectie voldoende.

Wij zien echter ook een meerwaarde om daarnaast, in de middenbouw, de AVI-toets af te nemen (hardop lezen van een tekst, waarbij o.a. gelet wordt op tijd en aantal fouten).

We doen dit tot het kind het niveau Eind 7 heeft behaald. Dan zit het ruim een jaar boven het gewenste niveau. Wij kijken naar het technisch leesniveau van uw kind als totaal en dat staat ook zo vernoemd in het verslagboek van uw kind. Dat betekent dat het AVI-niveau als zodanig niet meer specifiek wordt benoemd.

Het technisch leesniveau krijgt binnen de hele school een expliciet aanbod, afgestemd op het niveau en de leesaanpak die het betreffende kind nodig heeft.

Wij hebben u zo een globaal kijkje gegeven in het reilen en zeilen in de middenbouw.

Tijdens de inloopavond zal uw kind deze informatie in zijn/haar eigen stamgroep toelichten en vooral: u laten zien en ervaren.

Natuurlijk zal deze informatie niet compleet zijn. Vraag gerust!

Mist u iets in deze informatie of hebt u andere tips, laat het even weten!

Tot ziens op school!

Inge, Leanne,
Antionette, Brigitte en May

Bijlagen

Groepslezen

Het groepslezen is op dinsdag- en vrijdagochtend van 8.45u. – 9.15u.

Naam.....

ouder/verzorger van.....

wil graag komen helpen bij het groepslezen op

dinsdagochtend

vrijdagochtend

Creamiddag

De creamiddagen zijn van 12.30u. – 14.30u.

De verkeersochtend 08.30u. – 10.30u.

Naam.....

ouder/verzorger van.....

wil graag komen helpen bij de creamiddag van:

- vrijdagmiddag 16 oktober
- dinsdagmiddag 27 november
- vrijdagmiddag 1 februari
- woensdagochtend 9 februari
- dinsdagmiddag 26 maart
- woensdagochtend 10 april

- dieren
- Sinterklaas
- landschap
- klok maken → 08.30 -11.30 uur
- kunst
- verkeersochtend

